Dosarul nr. 4r-3107/23 Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
4-23030749-02-4r-04082023 Judecător: Grecu Radu

D E C I Z I E
în numele Legii

05 decembrie 2024 mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău
Având în componența sa:
Președintele completului de judecată Robu Oxana
Judecătorii Budeci Vitalie și Schibin Vladislav

a judecat, în lipsa participanților la proces, în ordine de recurs, cererea de recurs declarată de către avocatul Macovei Radu în interesele ”Ester Grup”SRL împotriva hotărîrii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 03.07.2023 în cauza contravențională la contestația depusă de ”Ester Grup”SRL împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție 485/18-PF din 30.11.2018, a deciziei Comisiei administrative a Preturii sectorului Rîșcani, mun. Chișinău nr. 11/07 din 02.07.2019 și a deciziei Comisiei administrative a Preturii sectorului Rîșcani, mun. Chișinău privind corectarea erorii, întocmite pe faptul comiterii contravenției prevăzute de art. 170 alin.(1) Cod contravențional,

Procedura de notificare legal executată.

Asupra recursului, în baza materialelor din dosar şi a argumentelor prezentate, Colegiul penal, -

C O N S T A T Ă:

În baza procesului - verbal cu privire la contravenţie nr.485/18pf din 30.11.2018, întocmit de către agentul constatator din cadrul SA „Apă-Canal Chişinău”, Covalciuc Iurii, SRL „Ester Grup” se învinuieşte în săvârşirea contravenţiei prevăzute de art. 170 alin. (1) Cod contravenţional, prin faptul, că SRL „Ester Grup”, în s. Truşeni a săvârşit conectarea neautorizată la sistemul public de alimentare cu apă.

Prin decizia Comisiei Administrative a Preturii sect. Rîşcani, mun. Chişinău nr. 11/07 din 02.07.2019 SRL „Ester Grup” a fost sancţionată cu amendă în mărime de 13 500 lei, pentru faptul conectării neautorizate la sistemul de public de canalizare.

Prin decizia fără dată a Comisiei administrative a Preturii sectorului Rîșcani cu privire la corectarea erorii comise în Decizia nr.11/07 emisă la 02.07.2019, s-a

substituit eroarea mecanică (conectarea neautorizată la sistemul public de canalizare) comisă în Decizia nr.11/07 cu privire la aplicarea sancțiunii contravenționale, emisă la data de 02.07.2019 pe faptul comiterii contravenției prevăzute de art. 170 (1) Cod contravențional al Republicii Moldova cu coesctarea neautorizată la sistemul public de alimentare cu apă.

La data de 03.01.2023, reprezentantul petiţionarului SRL „Ester Grup", avocat Macovei Artur a depus prin intermediul cancelariei Comisiei Administrative a Preturii sect. Rîşcani, mun. Chişinău, contestaţie împotriva deciziei nr. 11/07 din 02.07.2019 a Comisiei Administrative a Preturii sect. Rîşcani, precum și a deciziei de corectare fără număr, solicitând anularea deciziei nr. 11/07 din 02.07.2019, a deciziei de corectare a erorii fără număr și dată şi încetarea procesului contravenţional din motiv că la materialele cauzei contravenţionle nu se atestă careva probe întru demonstrarea vinovăţiei contravenientului. Şi-a motivat poziţia indicând, că la 07 februarie 2023 în cadrul şedinţei de judecată la Curtea de Apel Chişinău, în dosarul Ester grup SRL vs Apa Canal Chişinău SA privind anularea actelor, cauza nr. 3a- 1376/21, (PIGD:2-19091978-02-3a- 09112021), reprezentanta apelantei Apa Canal Chişinău SA a venit cu un demers prin care a solicitat anexarea în calitate de înscrisuri probatoare a: 1) Procesului Verbal cu privire la contravenţie nr.485/18PF din 30.11.2018 încheiat în temeiul art.170 alin.(l) Cod Contravenţional şi 2) Deciziei asupra cauzei contravenţionale nr. 11/07 din 02.07.2019 încheiat în temeiul art.170 alin (1) Cod Contravenţional.

Preşedintele şedinţei, Judecătorul Ghenadie Mîra, a întrebat de ce nu au fost anterior anexate la dosar, la ce nu a putut fi explicat un motiv plauzibil, ulterior însă a dispus anexarea şi a transmis un exemplar al acestor acte către reprezentantul intimatei Ester grup SRL, avocatul Macovei Artur.

Despre respectivul proces verbal şi decizie, Ester Grup SRL nu a cunoscut anterior, acestea fiind întocmite în absenţa sa şi fără citarea acesteia.

Odată ce Procesul-verbal şi Decizia au fost comunicate la 07.02.2023, rezultă că din ziua imediat următoare 08.02.2023 începe a curge termenul de 15 zile prevăzut de art. 448 Cod Contravenţional pentru contestarea PV şi Deciziei cu privire la contravenţie, ultima zi fiind 22 februarie 2023, inclusiv.

Cu Procesul Verbal şi Decizia asupra cauzei contravenţionale, nu este de acord din următoarele motive:

Procesul Verbal nu conţine elementele obligatorii prevăzute de art.443 Cod Contravenţional, ceea ce duce la nulitatea acestuia, procesului verbal cu privire la contravenţie nr.485/18PF din 30.11.2018 nu conţine timpul şi data săvârşirii faptei, circumstanţele comiterii şi încadrării juridice a faptei contravenţionale săvârşite, semnătura martorului asistent pe prima filă a actului.

Decizia de sancţionare contravine Procesului verbal, fiind emisă pentru altă faptă. Procesul-verbal indică fapta ca fiind: conectarea la sistemul public de alimentare cu apa. Decizia indică fapta ca fiind: conectarea neautorizată la sistemul

public de canalizare. Conectarea la apeduct şi conectarea la canalizare - sunt fapte distincte. Prin urmare, contravenienta este sancţionată pentru o altă faptă decât cea constatată. Nu sunt întrunite elementele componenţei de contravenţie.

Conform Deciziei, contravenienta a fost sancţionată în baza alin. (l) art.170 Cod Contravenţional.

La data întocmirii procesului-verbal adică 30.11.2018, redacţia alin. (l) art. 170 Cod Contravenţional, era următoarea: Conectarea neautorizată (fără condiţii tehnice de la furnizor) la sistemul de alimentare cu apă şi la sistemul de canalizare.

Prin urmare pentru atragerea la răspundere în baza acestei componenţe de contravenţie urma a fi întrunit obligatoriu şi cumulativ trei codiţii: conectarea la apeduct, conectarea la canalizare şi lipsa condiţiilor tehnice de la furnizor.

La caz nu s-a constatat conectarea concomitentă atât la apeduct, cât şi canalizare. Procesul-verbal vorbeşte despre conectare la apeduct, iar Decizia vorbeşte despre conectare la canalizare. Totodată condiţii tehnice Ester Grup SRL a avut, fiind anexate Condiţiile Tehnice pentru proiectarea, construirea instalaţiilor şi reţelelor de alimentare cu apă şi evacuare a apelor uzate nr.244/190 din 16.02.2011.

Consideră că aceste aspecte fac ca să nu fie întrunite elementele obligatorii a componenţei de contravenţie, iar condamnarea să fie una ilegală. Mai mult decât atât nu a fost în nici un fel probat însuşi faptul conectării la apeduct sau canalizare. Rubrica corespunzătoare din Procesul-verbal fiind lăsată necompletată.

A expus considerarea, că cauza s-a examinat unilateral, discriminând poziţia procesuală a contravenientului, neglijând dispoziţiile legale privind ordinea colectării probelor şi analiza multi-aspectuală a circumstanţelor cauzei şi totodată încălcând prevederile Codului Contravenţional, deoarece conform art. 375 alin.(3) concluziile nu se pot întemeia pe presupuneri, iar dubiile se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul.

Totodată conform art.445 Cod Contravenţional - persoana care adevereşte faptul refuzului de a semna Procesul-verbal este martor asistent, iar Codul Contravenţional reglementează la al.(8), art. 388 că, în cazurile prevăzute de lege, agentul constatator este obligat să asigure participarea la acţiunile procesuale a persoanelor dezinteresate, cu capacitate de exerciţiu deplină (martori asistenţi), pentru a atesta prin semnătură caracterul veridic al faptelor consemnate.

Martorul Medvedenco Veaceslav este angajatul Apa-Canal Chişinău SA sau afiliata acesteia motiv din care nu poate fi persoană dezinteresată şi nu a putut fi martor asistent. Nu a cunoscut despre respectiva cauză contravenţională ”Ester Grup”SRL, nu a fost informat sau citat în respectiva cauză contravenţională, şi implicit nu a refuzat de a participa la examinarea cauzei. Nu există citare şi o dovadă a citării pentru 30 noiembrie 2018, fapt care împiedica examinarea cauzei. Procesul-verbal este întocmit în lipsa contravenientului care nu a fost citat legal. Comisia Administrativă a încălcat regulile de citare la soluţionarea cauzei contravenționale.

Decizia este întocmită atât în lipsa contravenientului şi în lipsa martorului

asistent. Nu a fost informat sau citat în respectiva cauză contravenţională, şi implicit nu a refuzat de a participa la examinarea cauzei. Consideră că obligatoriu urma să fi prezent la examinarea cauzei, sau cel puţin citat legal, ceea ce nu a fost respectat în speţă. Decizia nu conţine semnătura şi datele martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna, or semnătura contravenientului la fel nu se atestă. Ne-consemnarea în Decizie cu privire la contravenţie a semnăturii martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna duce la nulitatea procesului verbal/Deciziei în temeiul art.445 Cod Contravenţional.

În drept, şi-a întemeiat contestația pe dispoziţiile art. 5, 7, 374, 375, 384, 425, 44 3, 445, 448 Cod Contravenţional.

Prin hotărîrea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 03.07.2023, s-a respins contestaţia depusă de reprezentantul SRL „Ester Grup”, avocat Macovei Artur, ca fiind neîntemeiată.

La data de 17.07.2023, în termenul legal de contestare, avocatul Macovei Radu în interesele ”Ester Grup”SRL a declarat recurs împotriva hotărîrii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 03.07.2023, prin care solicită admiterea cererii de recurs, casarea integrală a hotărârii Judecătoriei Chişinău din 3 iulie 2023 şi rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărîri de anulare a Procesului-verbal cu privire la contravenţie nr.485/18-PF din 30.11.2018 încheiat în temeiul art.170, alin.(1) Cod Contravenţional de către ”Apă Canal Chişinău” SA şi anularea Deciziei asupra cauzei contravenţionale nr. 11/07 din 02.07.2019 încheiat în temeiul art.170, alin.1) Cod Contravenţional, emise de către Comisia Administrativă a Preturii sec. Râşcani a Primăriei Mun. Chişinău.

În susținerea recursului se invocă că procesul-verbal cu privire la contravenţie nr.485/18-spPF din 30.11.2018 nu conţine: timpul şi data săvârşirii faptei, circumstanţele comiterii şi încadrării juridice a faptei contravenţionale săvârşite, semnătura martorului asistent pe prima filă a actului.

Mai menționează că procesul-verbal indică fapta ca fiind: conectarea la sistemul public de alimentare cu apa. Decizia indică fapta ca fiind: conectarea neautorizată la sistemul public de canalizare. Conectarea la apeduct şi conectarea la canalizare - sunt fapte distincte. Prin urmare, contravenienta este sancţionată pentru o altă faptă decât cea constatată.

Prin urmare, conchide, că s-a examinat unilateral cauza discriminând poziţia procesuală a contravenientului, neglijând dispoziţiile legale privind ordinea colectării probelor şi analiza multi-aspectuală a circumstanţelor cauzei şi totodată încălcând prevederile Codului Contravenţional, deoarece conform art. 375 alin.(3) concluziile nu se pot întemeia pe presupuneri, iar dubiile se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul.

Conform art.471 alin. (1)-(2) din Codul contravențional, *recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților. Instanța de recurs fixează data examinării recursului şi dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu*

acordarea dreptului de depunere a referinței.

Colegiul penal, ținând cont de faptul că, speța deferită justiției nu reprezintă o cauză de un interes deosebit pentru jurisprudență care ar impune prezența părților nemijlocit în ședință de judecată, prin prisma dispoziţiei generale din art. 471 alin.(1) din Codul contravenţional, a procedat la examinarea cauzei contravenționale fără prezența părților, dar cu acordarea dreptului participanților la proces de a depune referințe.

Verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, pe baza probelor examinate de prima instanță în raport cu argumentele recursului declarat, Colegiul penal ajunge la concluzia că recursul este fondat şi urmează a fi admis, casată integral hotărîrea instanței de fond, rejudecată cauza şi adoptată o nouă hotărîre, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art.473 alin.(1) pct.2) din Codul contravențional, *după examinarea recursului, admite recursul, casînd hotărîrea atacată, parțial sau integral, şi adoptă una dintre următoarele soluții: dispune achitarea persoanei sau încetarea procesului contravențional în cazurile prevăzute la art. 441, rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărîri, însă fără a înrăutăți situația contravenientului.*

Potrivit art.448 alin (1) Cod Contravențional, contestația împotriva deciziei agentului constatator pot depune contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sînt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sînt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la şedința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmînării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art. 447^1 alin. (8).

La fel, din conţinutul art. 390 alin. (1) din Codul contravenţional, Comisia administrativă examinează contravenţiile prevăzute la art.75, 76, 92, 126^1, 134^1, 154, art.157 alin.(7) şi (8), art.165, **170**-175, 180, 181, 227, art.273 pct.9), 9^1), 11), 15) şi 16), art.364 alin.(1) şi (9).

Potrivit procesului verbal cu privire la contravenţie nr.485/18spPF din 30.11.2018, întocmit de către agentul constatator, din cadrul SA „Apă-Canal Chişinău”, Covalciuc Iurii, s-a constatat comiterea de către SRL „Ester Grup” a contravenţiei prevăzute de art. 170 alin. (1) din Codul contravenţional, pe faptul că în în s. Truşeni a săvârşit fapta contravenţională prin conectarea neautorizată la sistemul public de alimentare cu apă.

Prin decizia Comisiei Administrative a Preturii sect. Rîşcani, mun. Chişinău nr. 11/07 din 02.07.2019, SRL „Ester Grup” a fost sancţionată cu amendă în mărime de 13 500 lei, pentru faptul conectării neautorizate la sistemul de canalizare.

Prin decizia fără dată a Comisiei administrative a Preturii sectorului Rîșcani cu privire la corectarea erorii comise în Decizia nr.11/07 emisă la 02.07.2019, s-a

substituit eroarea mecanică (conectarea neautorizată la sistemul public de canalizare) comisă în Decizia nr.11/07 cu privire la aplicarea sancțiunii contravenționale, emisă la data de 02.07.2019 pe faptul comiterii contravenției prevăzute de art. 170 (1) Cod contravențional al Republicii Moldova cu coesctarea neautorizată la sistemul public de alimentare cu apă.

Iar, prin hotărîrea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 03.07.2023, s-a respins contestaţia depusă de reprezentantul SRL „Ester Grup", avocat Macovei Artur, ca fiind neîntemeiată.

La caz, instanța de recurs consideră eronată concluzia instanței de fond, prin ce a constat că procesul-verbal cu privire la contravenție cu nr.485/18PF din 30.11.2018, întrunește respectarea exigenţelor legale prevăzute la art. 443 al Codului contravenţional.

Or, în corespundere cu prevederile art.443 alin. (1) Cod Contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenţie va cuprinde:

d) fapta contravenţională, locul şi timpul săvîrşirii ei, circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenţie;

Conform hotărîrii Curţii Constituţionale nr. 32 din 29 noiembrie 2018, *privind excepţia de neconstituţionalitate a articolelor 445 si 461 din Codul contravenţional,* § 38, Înalta Curte a statuat, că procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act administrativ, care emană de la o autoritate publică, dotată cu competenţa de a constata şi de a sancţiona faptele contravenţionale, se bucură de prezumţiile de legalitate, de autenticitate şi de veridicitate. De asemenea, acesta este executoriu. Astfel, Curtea admite că pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii de efecte juridice, redactarea lui trebuie să respecte o anumită formă *ad validitatem*, trebuind realizate toate exigenţele de fond şi de formă.

Potrivit art. 445 alin. (1) Cod contravenţional, neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenție a mențiunilor privind numele, prenumele şi funcţia agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului-verbal, seria şi numărul actului de identitate şi numărul de identificare personal (DNP) sau datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu ale făptuitorului care renunţă la numărul de identificare personal şi la evidenţa automatizatăîn Registrul de stat al populaţiei, iar în cazul persoanei juridice - lipsa denumirii şi a sediului acesteia, a circumstanţelor comiterii şi încadrării juridice a faptei contravenţionale săvîrşite şi a datei comiterii acesteia, a semnăturii agentului constatator sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna dacă procesul- verbal a fost întocmit în prezenţa unui martor, atrage nulitatea absolută a procesului-verbal.

Astfel, conform art. 445 alin. (1) Cod contravenţional, neconsemnarea în procesul- verbal cu privire la contravenţie a menţiunilor din art. 443 alin. (1) lit. d), Cod contravenţional, în speţa: timpul săvîrşirii contravenției *atrage nulitatea absolută a procesului-verbal*.

La caz, Procesul-verbal cu privire la contravenție nr.485/18-PF din 30.11.2018 nu conține mențiunea privind data sau intervalul de timp a comiterii contravenției.

Respectiv, acest fapt atrage efectul nulității de drept a Procesului-verbal cu privire la contravenție nr.485/18-PF din 30.11.2018.

Reieşind din cele invocate, Colegiul reiterează că, eroarea admisă de către agentul constatator la întocmirea procesului –verbal cu privire la contravenție cu nr.485/18spPF din 30.11.2018 condiţionează, conform art. 461 Cod contravenţional, încetarea procesului contravențional.

Pe cale de consecință, nefiind constatată în mod corespunzător, comiterea faptei contravenționale de către SRL ”Ester Grup”, obține efectul nejustificat faptul sancționării contravenționale în baza unui proces-verbal cu privire la contravenție nul de drept.

Instanța de recurs mai reține și faptul, că decizia comisiei administrative din 02.07.2019 nu este semnată olograf de către Președintele comisiei Vasile Mereacre, precum s-a indicat, ci este aplicată amprenta de facsimil din numele vicepreședintelui comisiei Mihail Furculiță (f.d 15, 16).

Fapta contravențională reținută de Comisia administrativă a Preturii sectorului Rîșcani, mun. Chișinău în decizia din 02.07.2019 vizează conectarea neautorizată la sistemul public de canalizare, deși agentul constatator, prin procesul-verbal cu privire la contravenție din 30.11.2018 (nul pe alt temei) a constatat fapta de conectare neautorizată la sistemul public de alimentare cu apă, fiind fapte distincte.

Colegiul penal mai apreciază, că decizia Comisiei administrative a Preturii sect. Rîșcani, mun. Chișinău cu privire la corectarea erorii comise în Decizia nr. 11/07, emisă la 02.07.2019, nu are o dată a emiterii, care este o condiție esențială de valabilitate a actului juridic, fapt ce atrage efectul nulității actului respectiv. La fel, nu s-a determinat în care condiții a fost adoptată numita decizie, fiind lipsă procesul-verbal al ședinței Comisiei administrative la care ar fi avut loc adoptarea deciziei fără dată și număr.

Respectiv, la examinarea cauzei contravenționale, prima instanță nu a analizat și nu a oferit apreciere corespunzătoare circumstanțelor elucidate, invocate de SRL ”Ester Grup” în mod expres în contestație.

Respectiv, la caz, se întrunește temeiul prevăzut la art. 441 alin.(1) lit.d) Cod contravențional, care justifică încetarea procesului contravențional.

Instanţa de recurs reţine că, la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenţie, agentului constatator îi revine obligaţia de a ţine cont de exigenţele esenţiale care stau la baza legalităţii acestui act, deoarece este important să fie asigurată calitatea redactării procesului- verbal cu privire la contravenţie, pentru a fi clar, uşor de înţeles, fără să lase loc de incertitudini.

Legea contravenţională prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenţie într-o anumită forma **„***ad validitatem*”, cu respectarea tuturor prescripţiilor legale de fond şi de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul

producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit.

În acest context, respectarea exigenţelor legale prevăzute la art. 441 și 443 din Codul contravenţional sunt impuse agentului constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenţie prin prisma art. 445 al Codului contravenţional.

În conformitate cu art. 461 din Codul contravenţional, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art. 441 şi 445, instanţa încetează procesul contravenţional.

Având în vedere cele constatate, instanţa de recurs apreciază că persoana în privinţa căreia a fost pornit procesul contravenţional nu poate formula apărări de fapt şi de drept cu privire la o faptă asupra căreia planează suspiciuni privind nerespectarea exigenţelor legale impuse prin art. 443 din Codul contravenţional, elemente ce sunt esenţiale în prezenta cauză.

În conformitate cu prevederile art. 473 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod Contravențional, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău, -

D E C I D E:

Admite cererea de recurs declarată de către avocatul Macovei Radu în interesele ”Ester Grup”SRL, casează hotărîrea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 03.07.2023, rejudecă cauza și adoptă o nouă hotărîre prin care se admite contestația depusă de ”Ester Grup”SRL, se declară nul procesul-verbal cu privire la contravenție 485/18-PF din 30.11.2018, decizia Comisiei administrative a Preturii sectorului Rîșcani, mun. Chișinău nr. 11/07 din 02.07.2019 și decizia Comisiei administrative a Preturii sectorului Rîșcani, mun. Chișinău privind corectarea erorii, întocmite în privința ”Exter Grup”SRL pe faptul comiterii contravenției prevăzute de art. 170 alin.(1) Cod contravențional, cu încetarea procesului contravențional.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului, judecător: Robu Oxana

Judecător Budeci Vitalie

Judecător Schibin Vladislav